

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL A.A. SKUNDO**

2026 m. gegužės d. Nr. S- (7-2026/69)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narės, pavaduojančios komisijos pirmininką, Gvidos Ivanauskienės (pranešėja), narių Kristinos Jakštienės ir Raimondos Juodkaitės, išnagrinėjo A.A. (toliau – Pareiškėjas) 2026-03-20 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2026-03-18 sprendimo dėl atleidimo nuo baudų, delspinigių ir / ar baudų Nr. (21.222 Mr) 500-667 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjas ir Inspekcijos atstovė B.B. dalyvavo Komisijos 2026-04-16 posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė:

Inspekcija skundžiamu sprendimu neatleido Pareiškėjo nuo 530,46 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) delspinigių už laikotarpį nuo 2022-05-03 iki 2026-01-15.

Pareiškėjas prašo Komisijos panaikinti skundžiamą Inspekcijos sprendimą ir atleisti jį nuo 530,46 Eur GPM delspinigių (ar jų dalies) mokėjimo.

Pareiškėjas nurodo, kad pirminę metinę pajamų mokesčio deklaraciją už 2021 metų mokestinį laikotarpį (toliau – Deklaracija) pateikė 2022-05-02. Inspekcija 2022-08-08 pranešimu apie pateikto dokumento trūkumus Nr. 9.51-467-115608 nurodė Pareiškėjui patikslinti Deklaraciją – deklaruoti joje nekilnojamojo turto pardavimo pajamas (96 000 Eur ir 9 000 Eur). Pareiškėjas tvirtina, kad nedelsdamas surinko duomenis, pasikonsultavo su buhalterė ir patikslino Deklaraciją.

Skunde pažymėta, kad vėlesniame Inspekcijos 2022-08-18 pranešime Nr. 9.51-467-117856 buvo nurodyta tik techninė Deklaracijos klaida, jame jau nebuvo pastabų dėl pajamų ar mokėtinos mokesčio sumos. Pareiškėjo teigimu, po šio pranešimo Inspekcija nepateikė jokių reikalavimų dėl GPM prievolės, t. y. nuo 2022 m. iki 2025-10-29 Pareiškėjas negavo jokio pranešimo, iš kurio būtų objektyviai įmanoma nustatyti mokėtiną sumą ir ją sumokėti. Tik 2025-10-29, po papildomos konsultacijos su Inspekcija, pirmą kartą tapo objektyviai įmanoma nustatyti mokėtiną GPM sumą.

Pareiškėjas nurodo, kad 2026-01-15 nedelsdamas sumokėjo visą apskaičiuotą GPM, o 2026-02-11 pirmą kartą buvo informuotas apie 530,46 Eur GPM delspinigius.

Pareiškėjas skunde tvirtina, kad jam nebuvo paaiškinta, kaip savarankiškai ir teisingai nustatyti turto įsigijimo išlaidų sumą bei mokėtiną GPM sumą. Inspekcijos 2022-08-18 Inspekcijos pranešime nebuvo jokių pastabų dėl mokėtinos sumos, todėl Pareiškėjas neturėjo pagrindo manyti, jog mokestinė prievolė yra neįvykdyta.

Pareiškėjas akcentuoja, kad reagavo į visus Inspekcijos 2022 m. pranešimus ir patikslino Deklaraciją, iki 2025 m. jam nebuvo suformuota aiški ir vykdytina mokestinė prievolė. Pareiškėjas veikė sąžiningai ir bendradarbiavo su Inspekcija – prievolę įvykdė iš karto, kai atsirado objektyvi galimybė ją nustatyti.

Pareiškėjo vertinimu, delspinigių susidarymą ir jų dydį lėmė Inspekcijos neveikimas, kadangi Inspekcija daugiau nei 3 metus nepateikė informacijos, leidžiančios nustatyti mokėtiną sumą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 8, 88 ir 141 straipsniais, delspinigių skaičiavimas nagrinėjamu atveju, Pareiškėjo nuomone, yra neproporcingas. Delspinigiai yra apskaičiuoti už laikotarpį, kai nebuvo suformuota aiški ir vykdytina mokestinė prievolė, todėl vertintini kaip sankcija.

Inspekcijos sprendime nurodyta, kad Pareiškėjas 2026-03-12 (prašymo atleisti nuo delspinigių nagrinėjimo dieną) valstybės biudžetui buvo skolingas 530,46 Eur GPM delspinigių.

Inspekcija skundžiamame sprendime cituoja MAĮ 100 straipsnio 1 dalies ir Inspekcijos viršininko 2004-07-26 įsakymu Nr. VA-144 patvirtintų Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų taisyklių nuostatas, reglamentuojančias mokesčių mokėtojo atleidimo nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų) delspinigių ar jų dalies pagrindus, ir pažymi, jog Inspekcijos sprendime nevertinamas Pareiškėjo pateiktų Deklaracijų duomenų teisingumas, o nagrinėjama Pareiškėjo atleidimo nuo 530,46 Eur GPM delspinigių galimybė.

Skundžiamame sprendime nurodyta, jog Elektroninės deklaravimo sistemos (toliau – EDS) duomenimis, Pareiškėjo pirminė Deklaracija už 2021 m. pateikta 2022-05-02, joje deklaruota grąžintina 301,80 Eur GPM suma; aktuali Deklaracija pateikta 2026-01-14, joje deklaruota mokėtina 1363,95 Eur GPM suma. Įvertinus pagal pirminę Deklaraciją Pareiškėjui grąžintą GPM sumą (*Komisijos pastaba*. Bylos duomenimis, Pareiškėjui 301,80 Eur GPM permoka grąžinta nebuvo), 2022-05-02 apskaityta Pareiškėjo 1665,75 Eur (301,80 Eur + 1363,95 Eur) GPM nepriemoka, kuri pilnai sumokėta / įskaityta 2026-01-15, t. y. prievolė įvykdyta pavėluotai (deklaravimo ir mokėjimo terminas 2022-05-02). Inspekcija akcentuoja, kad delspinigiai Pareiškėjui apskaičiuoti pagrįstai, t. y. vadovaujantis MAĮ nuostatomis, delspinigiai apskaičiuoti už laikotarpį nuo 2022-05-03 iki 2026-01-15.

Inspekcija sprendė, kad Pareiškėjas prašymą atleisti nuo delspinigių grindžia MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtintu pagrindu.

Inspekcijos vertinimu, Pareiškėjo argumentas, kuriuo jis grindžia savo prašymą, t. y., kad ilgą laiką nebuvo informuotas apie Deklaracijos trūkumus, nepaneigia Pareiškėjo kaltės dėl neteisingo pirminės Deklaracijos užpildymo. EDS duomenimis, Pareiškėjui jo nurodytu el. pašto adresu: (duomenys neskelbtini) 2022-08-08, 2025-09-25 ir 2025-10-29 buvo siųsti Inspekcijos pranešimai dėl Deklaracijos už 2021 m. trūkumų. Sprendime akcentuojama, kad Pareiškėjas naudoja šiuo el. paštu, gauna laiškus iš Inspekcijos, todėl jau 2022 m. buvo tinkamai informuotas apie nustatytus trūkumus Deklaracijoje ir galėjo juos ištaisyti. Inspekcijos teigimu, pranešimai Pareiškėjui buvo siunčiami sistemingai, konkrečiai įvardijant Deklaracijos trūkumus ir jų pašalinimo būdus. Tačiau Pareiškėjo elgesys (Deklaraciją patikslino praėjus daugiau nei 3 metams nuo pirmo pranešimo apie nustatytus trūkumus), Inspekcijos vertinimu, lėmė ilgą delspinigių skaičiavimo laikotarpį. Inspekcija pabrėžia, kad mokesčių įstatymai, o ne mokesčių administratoriaus veiksmai įtvirtina Pareiškėjo pareigą žinoti (išsiaiškinti) su GPM apskaičiavimu susijusias pareigas, jas tinkamai (be trūkumų) įvykdyti, todėl Pareiškėjas negali pateisinti netinkamą pareigų vykdymą kitų asmenų (šiuo atveju mokesčių administratoriaus) netinkama jo veiklos kontrole. Pareiškėjas, klaidingai suprasdamas apmokestinimo tvarką, galėjo kreiptis į Inspekciją tiesiogiai arba raštu dėl

situacijos išaiškinimo, Pareiškėjui būtų pateiktas išsamus paaiškinimas dėl pajamų apmokestinimo. Taigi, dėl paties Pareiškėjo elgesio, bet ne Inspekcijos veiksmų, pailgėjo delspinigių skaičiavimo laikotarpis.

Inspekcija sprendė, kad Pareiškėjas neįrodė, jog nėra kaltas dėl pažeidimo, todėl negali būti atleistas nuo GPM delspinigių mokėjimo pagal MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktą, nesant jo kaltės.

Skundžiamame sprendime pagal prašymo turinį išnagrinėta ir galimybė atleisti Pareiškėją nuo ginčo delspinigių remiantis MAĮ 8 straipsnio 3 dalyje įtvirtintais teisingumo, protingumo ir proporcingumo principais.

Sprendžiant Pareiškėjo atleidimo nuo apskaičiuotų GPM delspinigių klausimą vadovaujantis MAĮ 8 straipsnio 3 dalyje numatytais kriterijais, Inspekcijos sprendime akcentuojama, kad nenustatyta, jog Pareiškėjui delspinigiai buvo apskaičiuoti nepagrįstai ar neprotingo dydžio ar, kad Pareiškėjo padaryti mokesčių įstatymų pažeidimai buvo sąlygoti mokesčių administratorius netinkamų veiksmų ar neveikimo. Atvirkščiai, mokesčių administratorius, siekdamas padėti Pareiškėjui tinkamai įvykdyti savo prievolės, siuntė sistemingus pranešimus apie Deklaracijoje nustatytus trūkumus ir jų pašalinimo būdus. Pareiškėjo argumentas, kad jis nebuvo informuotas apie Deklaracijos trūkumus, nėra pagrįstas. Pareiškėjas ilgą laiką nevykdė mokesčių teisės aktais įtvirtintų pareigų mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo srityje, savo nuožiūra naudojosi valstybei priklausančiais pinigais. Jeigu Pareiškėjas būtų laiku sumokėjęs mokesčius, jam nebūtų apskaičiuoti ginčo delspinigiai. Aplinkybės, kad Pareiškėjas geranoriškai bendradarbiavo, Inspekcijos nuomone, nėra išskirtinės ir leidžiančios atleisti nuo pagrįstai apskaičiuotų GPM delspinigių mokėjimo, vadovaujantis teisingumo bei protingumo kriterijais. Bendradarbiavimas su mokesčių administratoriumi yra mokesčių mokėtojo pareiga (MAĮ 40 straipsnio 2 punktas). Tiek Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, tiek ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) ne kartą akcentavo, kad mokesčių surinkimas užtikrina valstybės galimybes įgyvendinti savo uždavinius ir vykdyti funkcijas, gyvybiškai svarbias jos piliečiams, tautai, valstybei. Nemokant mokesčių, viešasis interesas yra pažeidžiamas, o subjektas, tiesiogiai ar netiesiogiai prisidedantis prie mokesčių nemokėjimo, mokesčių teisės prasme elgiasi nesąžiningai. Tokiu būdu pažeidžiami ir mokesčių visuotinio privalomumo, mokesčių mokėtojų lygybės principai (įtvirtinti MAĮ 7 ir 8 straipsniuose), nes mokesčių nemokantys subjektai konkurencine prasme atsiduria geresnėje padėtyje nei juos mokantys. Taigi, delspinigių skaičiavimu nėra siekiama nubausti mokesčio mokėtoją, taikant jam neigiamas turtines pasekmes, o iš jo yra išieškoma turtinė nauda, kurią jis gavo valstybės sąskaita. Kaip minėta, Pareiškėjas nustatyta tvarka ir laiku neįvykdė GPM prievolės, t. y. valstybės biudžetas laiku negavo ženklios piniginių lėšų sumos, todėl, Inspekcijos vertinimu, nėra pagrindo atleisti Pareiškėją nuo delspinigių mokėjimo, kurie apskaičiuoti Pareiškėjui nesilaikant mokesčių teisės aktuose nustatytos mokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos.

Atsižvelgiant į tai, jog prašymo nagrinėjimo metu nenustatyta išskirtinių aplinkybių, būtinų teisingumo, protingumo ir proporcingumo principo taikymui, skundžiamame sprendime konstatuota, kad Pareiškėjas negali būti atleistas nuo 530,46 Eur GPM delspinigių mokėjimo.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjo 2026-03-20 skundas iš dalies tenkintinas, Inspekcijos sprendimas keistinas.

Mokestinis ginčas nagrinėjamu atveju yra kilęs dėl Sprendimo, kuriuo Pareiškėjas neatleistas nuo apskaičiuotų 530,46 Eur GPM delspinigių mokėjimo, pagrįstumo.

Pareiškėjas nesutinka su Inspekcijos sprendimu ir nurodo, kad veikė sąžiningai ir bendradarbiavo su Inspekcija – prievolę įvykdė iš karto, kai atsirado objektyvi galimybė ją nustatyti. Pareiškėjas teigia, kad reagavo į visus Inspekcijos 2022 m. pranešimus: gavęs Inspekcijos 2022-08-08 pranešimą apie Deklaracijos trūkumus, patikslino Deklaraciją, o Inspekcijos 2022-08-18 pranešime nebuvo jokių pastabų dėl mokėtinos sumos, todėl Pareiškėjas neturėjo pagrindo manyti, jog mokestinė prievolė yra neįvykdyta. Pareiškėjo vertinimu, delspinigių susidarymą ir jų dydį lėmė Inspekcijos neveikimas, kadangi Inspekcija daugiau nei 3 metus (nuo 2022 metų iki 2025-10-29) nepateikė informacijos, leidžiančios nustatyti mokėtiną GPM sumą. Pareiškėjas tvirtina, kad jam nebuvo paaiškinta, kaip savarankiškai ir teisingai nustatyti turto įsigijimo išlaidų sumą bei mokėtiną GPM sumą. Taigi, iš Pareiškėjo skundo matyti, kad Pareiškėjas atleidimą nuo GPM delspinigių grindžia MAJ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktu bei MAJ 8 straipsnyje įtvirtintais teisingumo ir protingumo kriterijais, nenurodo kitų MAJ 100 straipsnio 1 dalyje ir 141 straipsnio 1 dalyje nurodytų atleidimo nuo delspinigių ir / ar baudos pagrindų.

Iš ginčo bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjas 2022-05-02 pateikė pirminę Deklaraciją už 2021 metus, kurioje deklaravo gautus dividendus ir nuo jų išskaičiuotą GPM sumą. Deklaracijoje apskaičiuota grąžintina iš biudžeto 301,80 Eur GPM suma, kuri Pareiškėjui nebuvo grąžinta.

Inspekcija 2022-08-08 pranešimu apie Deklaracijos trūkumus Nr. 9.51-467-115608 informavo Pareiškėją apie nedeklaruotas nekilnojamojo turto, esančio adresu: (duomenys neskelbtini), pardavimo pajamas (96 000 Eur ir 9 000 Eur) ir neteisingai deklaruoatą išskaičiuoto GPM sumą, bei paprašė pateikti dokumentus, pagrindžiančius deklaruoatą dividendų sumą.

Priešingai negu nurodyta skunde Komisijai, Pareiškėjas pirminės Deklaracijos 2022 metais nepatikslino (tai padaryta tik 2026-01-14). Bylos duomenimis, Pareiškėjo skunde nurodytas 2022-08-18 pranešimas Nr. 9.51-467-117856 apie technines deklaracijos klaidas buvo adresuotas ne Pareiškėjui, o jo vadovaujamai „A“ IĮ. Šiame Inspekcijos 2022-08-18 pranešime informuojama apie „Metinę gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaraciją“ (forma GPM312), o ginčas nagrinėjamu atveju vyksta dėl Pareiškėjo pavėluotai pateiktos „Metinės pajamų mokesčio deklaracijos“ (forma GPM311).

Iš ginčo bylos medžiagos matyti, kad Inspekcija pranešimus apie Deklaracijos trūkumus pakartotinai išsiuntė Pareiškėjui 2025-09-25 (pranešimo Nr. 9.125 Mr-PRA-158151) ir 2025-10-29 (pranešimo Nr. 9.125 Mr-PRA-181827). Abiejų pranešimų turinys yra analogiškas kaip ir 2022-08-08 pranešimo.

Pareiškėjas 2026-01-14 pateikė patikslintą Deklaraciją, kurioje deklaravo 105 000 Eur nekilnojamojo turto pardavimo pajamų ir 93 000 Eur jo įsigijimo išlaidų, patikslino dividendų ir nuo jų išskaičiuoto GPM sumas. Deklaracijoje apskaičiuota 1363,95 Eur mokėtina į biudžetą GPM suma, kurią Pareiškėjas sumokėjo 2026-01-15. Dėl pavėluotai įvykdytos 1363,95 Eur GPM prievolės, Pareiškėjui apskaičiuota 530,46 Eur GPM delspinigių už laikotarpį nuo 2022-05-03 iki 2026-01-15. Inspekcija skundžiamu sprendimu neatleido Pareiškėjo nuo minėtų GPM delspinigių sumos.

Kadangi mokestinio ginčo ribas nustato Pareiškėjo pateiktas skundas ir jame išdėstyti argumentai, Komisija šiame sprendime pasisakys dėl galimybės atleisti Pareiškėją nuo GPM delspinigių, vadovaujantis MAJ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktu, taip MAJ 8 straipsnio 3 dalyje įtvirtintais teisingumo ir protingumo principais.

Pagal MAJ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktą mokesčių mokėtojas nuo paskirtos baudos ir apskaičiuotų delspinigių gali būti atleidžiamas, jei įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo.

LVAT, aiškindamas MAJ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatą, yra pažymėjęs, kad iš teisinio reguliavimo matyti, jog šioje teisės normoje yra įtvirtintos bendro pobūdžio taisyklės, visų pirma, nustatančios įrodinėjimo naštos tarp mokesčio mokėtojo ir mokesčių administratoriaus paskirstymą, pagal kurį pareiga įrodyti teisiškai reikšmingas aplinkybes tenka mokesčio mokėtojui. Ši sąlyga yra abstraktaus pobūdžio, nekonkretizuojant, kokios aplinkybės kiekvienu konkrečiu atveju patvirtina šios sąlygos buvimą ar nebuvimą. Aplinkybės, kurios konkretizuoja mokesčio mokėtojo kaltės buvimą ar nebuvimą dėl skirtingų mokesčių įstatymų pažeidimų, gali būti skirtingos, nes šių aplinkybių pobūdis, apimtis ir pan., gali būti sąlygoti tų specialiųjų teisės normų reikalavimų, kurios reglamentuoja atitinkamus mokesčius (LVAT 2011-06-27 nutartis adm. byloje Nr. A-438-2122/2011; 2019-02-12 nutartis adm. byloje Nr. A-364-968/2019). LVAT praktikoje taip pat pažymima, kad vertinant, ar taikyti šį atleidimo pagrindą, yra reikšminga mokesčio mokėtojo subjektyvinė pusė, t. y. kaltė, kurios išraiška yra nepakankamas atidumas, rūpestingumas ar apdairumas, kurio reikalaujama iš veikiančio asmens konkrečiomis sąlygomis. Asmuo, kuris nevykdė pareigos elgtis rūpestingai ir atidžiai arba nesugebėjo toks būti konkrečioje situacijoje, negali būti atleistas nuo atsakomybės (delspinigių) nesant kaltės dėl padaryto pažeidimo (LVAT 2015-02-09 nutartis adm. byloje Nr. A-81-261/2015; 2016-10-04 nutartis adm. byloje Nr. A-1957-662/2016; 2026-01-21 nutartis adm. byloje Nr. eA-111-968/2026, 24 punktas).

Taigi, „įstatymų leidėjas atleidimą nuo delspinigių sieja ne tik su mokesčių mokėtojo kaltės nebuvimu, bet ir su jo paties pareiga šią faktinę aplinkybę įrodyti. Įrodinėjimo našta tenka būtent mokesčių mokėtojui, jei jis siekia pasinaudoti atleidimo nuo delspinigių teisine galimybe“ (LVAT 2011-03-28 nutartis adm. byloje Nr. A-556-364/2011, 2012-01-23 nutartis adm. byloje Nr. A575-404/2012). Akcentuotina, kad mokesčių mokėtojo kaltės nepaneigia tokios aplinkybės kaip neteisingas (klaidingas) mokesčių įstatymų supratimas, mokestinių prievolių neįvykdymas dėl mokėtojo kontrahentų sutartinių įsipareigojimų nevykdymo, netinkama mokesčių administratoriaus vykdoma mokesčių mokėtojo veiklos kontrolė ir laiku nenustatytas daromas mokesčių įstatymo pažeidimas, mokesčio įstatymo pažeidimą tiesiogiai padaro mokesčių mokėtojo vardu veikiantis jo atstovas ir pan.

Komisija pažymi, kad MAJ 40 straipsnio 1 ir 4 punktuose nustatyta mokesčių mokėtojų pareiga laiku ir tiksliai įvykdyti mokestinę prievolę, t. y. teisingai apskaičiuoti mokesčius, vadovaujantis mokesčių įstatymais. Iš kartu su skundu pateiktos medžiagos matyti, kad Pareiškėjas MAJ 40 straipsnio 1 ir 4 punktuose įtvirtintos pareigos savalaikiai neįvykdė. Nepriklausomai nuo to, kad pirminė Deklaracija buvo pateikta laiku (2022-05-02), t. y. nepažeidžiant GPMĮ nustatytų terminų, tačiau joje nebuvo deklaruotos nekilnojamojo turto pardavimo pajamos. Patikslinta Deklaracija pateikta tik 2026-01-14 (po 3,5 metų), o deklaruota GPM suma sumokėta / įskaityta 2026-01-15, t. y. pavėluotai.

Taigi, Pareiškėjas nei mokesčių administratoriui, nei Komisijai nepateikė jokių įrodymų, kurių pagrindu galima būtų konstatuoti, jog Pareiškėjas dėl objektyvių priežasčių nustatyto laiku negalėjo teisingai deklaruoti ir atitinkamai sumokėti GPM, todėl Inspekcija pagrįstai atsisakė atleisti Pareiškėją nuo GPM delspinigių mokėjimo MAJ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytu pagrindu.

Komisija, pasisakydama dėl MAJ 8 straipsnio 3 dalyje nustatytų teisės principų taikymo, primena, kad LVAT, formuodamas teismų praktiką dėl mokesčių mokėtojų atleidimo nuo delspinigių ir baudų sumokėjimo, vadovaujasi ne tik MAJ įtvirtintais atleidimo nuo delspinigių (baudų) pagrindais, bet ir laikosi pozicijos, kad, sprendžiant mokėtojų atleidimo nuo apskaičiuotų baudų ir delspinigių klausimus, turi būti vadovujamasi teisingumo ir protingumo kriterijais. Taip pat teismas atsižvelgia į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau – Konstitucinis Teismas) suformuotą doktriną dėl skiriamų sankcijų už įstatymų pažeidimus (2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2343/2011, 2011-09-19 nutartis adm.

byloje Nr. A-556-3447/2011, 2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A 556 2544/2011, 2011-09-08 nutartis adm. byloje Nr. A-575-2144/2011, 2014-03-25 nutartis adm. byloje Nr. A-556-971/2014). Tačiau akcentuotina, kad atleidimas nuo ekonominių sankcijų mokėjimo yra galimas tik esant išskirtinėms aplinkybėms (pvz., LVAT 2017-11-06 nutartis adm. byloje Nr. A-1146-602/2017, 2018-02-06 nutartis adm. byloje Nr. A-144-602/2018, 2020-07-29 nutartis adm. byloje Nr. eA-3155-968/2020 ir kt.), kurios buvo nulemtos norminių aktų reikalavimų neatitinkančių mokesčių administratoriaus veiksmų, jo neveikimo – pavyzdžiui, nepateisinamai ilgai truko mokesčių mokėtojo kontrolės veiksmai, mokesčių administratorius nepagrįstai ilgai delsė atnaujinti mokesčių mokėtojo kontrolės veiksmus po mokestinio patikrinimo sustabdymo, pirminio patikrinimo metu nevisapusiškai įvertintos su apmokestinimu susijusios aplinkybės, dėl kurių kilo būtinybė atlikti pakartotinius tikrinimo veiksmus, o visą šį laikotarpį buvo skaičiuojami delspinigiai, ir pan., arba tais atvejais, kai yra akivaizdu, kad apskaičiuoti delspinigiai (atliekantys biudžetui laiku nesumokėtų mokesčių kompensacinę funkciją) dėl savo dydžio (pvz., artimas ar net viršijantis pačią mokestinę prievolę) būtų neadekvatūs padarytam pažeidimui, taip pat turi būti vertinamos ir pažeidimo padarymo aplinkybės. Reikšmingomis aplinkybėmis, sprendžiant atleidimo nuo ekonominių sankcijų (baudų, delspinigių) klausimą, LVAT pripažįsta ir tokias aplinkybes, kaip mokestinio patikrinimo, mokestinio ginčo trukmė, mokesčių administratoriaus kontrolės veiksmų atlikimo operatyvumas (2011-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A-556-3447/2011), paties mokėtojo elgesys kontrolės veiksmų metu ar po jų (2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2544/2011, 2014-03-25 nutartis adm. byloje Nr. A-556-971/2014), geranoriškas ir aktyvus mokesčių mokėtojo bendradarbiavimas, apskaičiuotų (nesumokėtų) mokesčių sumokėjimas, teisės normų reikalavimų neatitinkantys, neoperatyvūs mokesčių administratoriaus veiksmai kontrolės procedūrų ir mokestinio ginčo metu (detaliai šios aplinkybės aptartos LVAT 2014-03-17 nutartyje adm. byloje Nr. A-556-990/2014), taip pat tam tikros mokesčių mokėtoją apibūdinančios aplinkybės – amžius, socialinė grupė, sveikatos problemos ir pan. (LVAT 2014-03-17 nutartis adm. byloje Nr. A-556-990/2014, 2014-06-25 nutartis adm. byloje Nr. A-556-1375/2014). Tačiau, pažymėtina ir tai, kad šios teismų praktikos suformuotos taisyklės įprastai pripažįstamos sudarančiomis pagrindą atleisti mokesčių mokėtoją ne nuo visų, o nuo dalies delspinigių (ar baudų) mokėjimo, nes laikomasi pozicijos, jog yra nustatyti mokesčių teisės aktų pažeidimai, todėl atleidžiant mokesčių mokėtoją nuo visų ekonominių sankcijų, jos neatliktų jų skyrimu numatytų tikslų: poveikio konkrečiam mokesčių mokėtojui, bendrosios prevencijos.

Taigi, taikant teisingumo ir protingumo kriterijus, vertintini visų mokestinių teisinių santykių dalyvių veiksmai mokesčių administravimo procese. Teisingumo siekimas suprantamas, kaip siekimas protingos skirtingų interesų pusiausvyros, atsižvelgiant į abiejų šalių interesus bei pareigas (mokesčių mokėtojo prievolę teisingai mokėti ir deklaruoti mokesčius bei mokesčių administratoriaus pareigą skatinti savanorišką mokesčių mokėjimą).

Komisija, įvertinusi ginčo byloje pateiktą informaciją, remdamasi MAĮ 8 straipsnio 3 dalimi bei pirmiau išvardintais teismų praktikos suformuotais kriterijais, konstatuoja, jog byloje nustatytos aplinkybės, sudarančios pagrindą Pareiškėją atleisti nuo dalies delspinigių mokėjimo: Pareiškėjui nepatikslinus pirminės Deklaracijos už 2021 metus po Inspekcijos 2022-08-08 pranešimo, Inspekcija pakartotinai pranešimą apie Deklaracijos trūkumus išsiuntė tik po 3 metų (2025-09-25 ir 2025-10-29), kas, Komisijos vertinimu, yra nesuderinama su gero administravimo principu; Pareiškėjas, nors ir pavėlavęs, bet įvykdė mokestinę prievolę – iš karto po patikslintos Deklaracijos pateikimo sumokėjo jam apskaičiuotą GPM, Pareiškėjas geranoriškai bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, taigi, byloje nenustatyta, kad Pareiškėjas vengė įvykdyti mokestinę prievolę. Todėl, atsižvelgus į aptartas aplinkybes, ilgą delspinigių skaičiavimo laikotarpį, bei siekiant užtikrinti už mokestinių prievolių taikomų

ekonominių priemonių proporcingumą, konstatuotina, kad Pareiškėjas atleistas nuo 50 proc., t. y. 265,23 Eur (530,46 Eur / 2), GPM delspinigių mokėjimo, remiantis MAJ 8 straipsnio 3 dalyje įtvirtintais protingumo ir teisingumo kriterijais.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 8 straipsnio 3 dalimi bei 155 straipsnio 4 dalies 4 punktu, n u s p r e n d ž i a:

Pakeisti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2026-03-18 sprendimą dėl atleidimo nuo baudų, delspinigių ir / ar baudų Nr. (21.222 Mr) 500-667: atleisti A.A. nuo 265,23 Eur GPM delspinigių, neatleisti A.A. nuo 265,23 Eur GPM delspinigių.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos narė, pavaduojanti Komisijos pirmininką

Gvida Ivanauskienė

Komisijos narė

Kristina Jakštienė

Komisijos narė

Raimonda Juodkaitė